

Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce & Industry

BUSINESS



Vol . 12, No . 7, July 2012



စက်မှုဇုန် အထူးဇုန်များနှင့်

နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

(Industrial Zones, SEZs and FDI)





POLICY OVERVIEW SERIES ON MYANMAR ECONOMY

BANGKOK RESEARCH CENTER, IDE-JETRO

အာဆီယံပေါင်းစည်းမှုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှု အခြေအနေအတွင်း မြန်မာ့စီးပွားရေး

ဆယ်စုနှစ်များစွာ စီးပွားရေး အထီးကျန်ဆန်မှုနှင့် ချွတ်ခြံကျလာပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် ရောက်ရှိလာဟန် ရှိပါသည်။ အစကနဦးတွင် မဝေးသော အနာဂတ်ကာလ၌ မြန်မာဒီမိုကရေစီ လမ်းကြောင်းနှင့် စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ နောက်ပြန်လှည့်နိုင်ကြောင်း စိုးရိမ် ထိတ်လန့်မှု ရှိပါသည်။ သို့သော် တဖြည်းဖြည်း ထင်ရှားလာသည်မှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုသည် ဆက်လက်ရှိနေမည်။ သို့သော် သတိပြုသင့်သည်က ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးလမ်းကြောင်း တစ်လျှောက်တွင် လမ်းလွဲသွားမှုများနှင့် အဆင်မပြေမှုများ ရှိနိုင်သည်ဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး အောင်မြင်မှုရရှိရန် လွယ်ကူလှသည်မဟုတ်ပါ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ရှေ့လမ်းကြောင်း တစ်လျှောက်တွင် အဖုအထစ် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ရရှိလာသည့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလည်း ထဲထဲဝင်ဝင် ပါဝင်သည်ဆိုသည့် အချက်ဖြစ်၍ ၎င်းအချက်ပေါ်တွင် အောင်မြင်မှုမှာ တည်မှီနေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး အပြောင်းအလဲသည် အာဆီယံစီးပွားရေး ပေါင်းစည်းမှုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှု အခြေအနေ အချိန်အခါအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း (AEC) ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အပြီးသတ်ဖွဲ့စည်းရန် သတ်မှတ်ထားရှိပါသည်။ အာဆီယံ စီးပွားရေး အသိုက်အဝန်းသည် ဝင်ရိုးလေးခုပေါ်တွင် ဆောက်တည်ထားပြီး ၎င်းတို့မှာ တစ်ခုတည်းသော ဈေးကွက်နှင့် ထုတ်လုပ်မှု အခြေစိုက်ဒေသ၊ ယှဉ်ပြိုင်မှုရှိသည့် ဒေသ၊ ညီညွတ်မျှတစွာ

ဖွံ့ဖြိုးသည့်ဒေသနှင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် ဆက်နွယ်မှုရှိသည့် ဒေသတို့ဖြစ်ပါသည်။ AEC ၏ အခြေခံစီမံချက် ထွက်ရှိလာပြီးနောက် ပေါင်းစည်းမှုဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များကို သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ကြပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအား လက်တွေ့တွင် လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင် လွတ်လပ်စွာ ကူးသန်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုနှင့် ငွေပင်ငွေရင်းများ ပိုမိုလွတ်လပ်စွာ ရွှေ့ပြောင်းမှုတို့ဖြင့်လည်း တိုးတက်မှုများရရှိခဲ့ကြပါသည်။ ဤလွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်နိုင်မှုနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းကင်းမဲ့မှုတို့တွင် ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လွယ်ကူချောမွေ့လာခြင်း ၊ ASEAN ဒေသတွင် စနစ်တစ်ခုတည်းကျင့်သုံးမှု (ပြတင်းပေါက်တစ်ပေါက်စနစ်)သို့ ဦးတည်သည့် အကောက်ခွန် ကောက်ယူသည့် နည်းလမ်းများ၏ စံသတ်မှတ်ခြင်း၊ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီညွတ်စွာဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အပြန်အလှန် အသိအမှတ် ပြုသည့်သဘောတူညီချက်(MRAs) ပါဝင်လာခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ASEAN ၏ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် AEC ဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် AEC အခြေခံစီမံချက်၏ လိုအပ်ချက်အရ လိုအပ်သည့် အစီအမံများနှင့် ပြည်တွင်းအပြောင်းအလဲတို့ကို သဘောတူညီပြီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများက လိုအပ်သည့် ပြည်တွင်းတွန်းအားနှင့် အင်အားစုကို အထောက်အပံ့ပြုပါသည်။ အထောက်အပံ့ပြုရာတွင် ၁၉၇၅ခုနှစ် ဗီယက်နမ် စစ်ပွဲ ပြီးဆုံးပြီးနောက်ပိုင်း ဗီယက်နမ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ထက် ပိုမိုအဆင်ပြေ၍ မြန်ဆန်သောနည်းလမ်းဖြင့် အထောက်အပံ့ပြုပါသည်။

ASEAN စီးပွားရေး ပေါင်းစည်းမှုက ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး ဖြေလျော့မှု လမ်းကြောင်းကို ပိုမိုခိုင်မြဲစေကာ တစ်ခုတည်းသော ဈေးကွက်နှင့် ထုတ်လုပ်မှုအခြေစိုက်ဒေသအတွင်း ASEAN ဆက်သွယ်မှု ပင်မကွန်ရက်မှ တစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ၎င်း၏များပြားသော သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို အပြည့်အဝ အသုံးချနိုင်ရန် ကြီးမားသော အခွင့်အလမ်းများ ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ ရေအားလျှပ်စစ်၊ သစ်နှင့် အဖိုးတန်ကျောက်မျက်ရတနာများ ကဲ့သို့သော သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းမှာ ပြည်တွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ စုစည်းရရှိမှုအတွက် အရေးပါပါသည်။ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံခြားရန်ပုံငွေများအား စက်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေး လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် အမာထည်နှင့် အပျော့ထည် အခြေခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရန်အတွက် လိုအပ်လျက် ရှိပါသည်။ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံခြား ရန်ပုံငွေများဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ အကျိုးတရားဖြစ်ပေါ်စေပြီး ဤအကျိုးရလဒ်ကြောင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မား၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ကျ စေနိုင်သည်



ဆိုသည့် ယုံကြည်ချက်ကိုလည်း ခိုင်မာလာစေပါသည်။ စီးပွားရေးအောင်မြင်မှုမှာ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မည့် အပြောင်းအလဲအတွက်ပြည်တွင်းအင်အားစုကို တည်ဆောက်ပေးလိမ့်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ယင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများမှာလည်းအတိတ်ကာလတွင် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုအား ဟန့်တားခဲ့သည့် ကန့်သတ်ချက်နှင့်အညီ အားဖြေလျှော့ပေးရာတွင် အဓိကကျလာပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့နှင့် နယ်စပ်ချင်း ဆက်စပ်သည့် တစ်ခုတည်းသော ASEAN အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ မဟာဗျူဟာမြောက်သည့် ပထဝီအနေအထားက မြန်မာနိုင်ငံကို ထွန်းသစ်စ စီးပွားရေးအင်အားကြီး နှစ်နိုင်ငံအပေါ် တွန်းအား အရှိန်အဝါပေးနိုင်ရန် ကြီးမားသော အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့မှာ အရှေ့အာရှထိပ်သီး (EAS) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်၍ အရေးကြီးသော ဆွေးနွေးဖက် နိုင်ငံများလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအခြေအနေတွင် မြန်မာနိုင်ငံက စီးပွားရေး ပြန်လည်ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းမှု၌ ဤအာရှစီးပွားရေး အင်အားကြီး နိုင်ငံများထံမှ နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီနှင့် တိုက်ရိုက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ရရှိရန်အတွက် တွန်းအားပေးနိုင်ပါသည်။

ASEAN ပေါင်းစည်းမှုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲ အောင်မြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာစေရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံက နိုင်ငံခြားနှင့် ပြည်တွင်း ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ စုစည်းရရှိရန်၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုခွင့်ပြုရန်၊ FDI တိုးမြှင့်လာစေရန်၊ များပြားသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်နှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပူးတွဲလုပ်ဆောင်၍ ကြွေးကျန်များကို ရှင်းလင်းရန်နှင့် အသစ် နှစ်ရှည်ချေးငွေများ တိုးမြှင့်ရရှိစေရန် စသည်များကို သိသိသာသာ လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဤလိုအပ်သော နည်းလမ်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ငွေလဲလှယ်နှုန်းနှုန်း ဘဏ်တိုးနှုန်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်း အနေအထား တည်ငြိမ်မှုရှိခြင်းနှင့် ရှားပါးသည့် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေမှုတို့တွင် မက်ခရို စီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှု (Macroeconomic Management) စနစ် ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤမက်ခရို စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှုကျင့်သုံးရာတွင် လွယ်ကူ ချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် နိုင်ငံတကာ နည်းပညာ အကူအညီများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာမှလည်း ၂၀၁၂

ဧပြီလ (၁)ရက်တွင် ကျင်းပသည့် ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲအပြီး မြန်မာနိုင်ငံအား ဘဏ္ဍာရေးနှင့် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ အကူအညီများပေးရန် ကြီးမားသည့် ဆန္ဒများထုတ်ဖော်ပြသလျက် ရှိပါသည်။



နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုသည် လတ်တလော မက်ခရို စီးပွားရေးဆိုင်ရာမူဝါဒ လိုအပ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကိစ္စ ဖြစ်မြောက်ရန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသည် အမှီအခိုကင်း၍ လွတ်လပ်သည့် ဗဟိုဘဏ် တစ်ခုလိုအပ်ပြီး ကုန်သွယ်ရေးနှင့် အခြားစည်းကမ်း ဥပဒေများကိုလည်း ပြည်တွင်း ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းနှင့် တင်သွင်းလာသည့် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ဈေးကွက် ဈေးနှုန်းများ ထိန်းညှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ အလွန်လိုအပ်လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံခြားငွေမှာ မျှော်လင့်ထားသည့် FDI စီးဝင်မှုနှင့် နိုင်ငံခြား ချေးငွေများမှ ရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူ အရေးကြီးသည်မှာ စီးပွားရေး ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းမှု တွင် အဆင့်တစ်ခု၌ မူဝါဒဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အနည်းငယ် သို့မဟုတ် လွန်ကဲ ကျင့်သုံးမှုများ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် မူဝါဒအစီအစဉ် ကျနမူဖြင့် မူဝါဒဆိုင်ရာဦးစားပေးမှု ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သင့်လျော်သော မူဝါဒဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုနှင့် ဌာနအဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု မပါရှိသည့် အလျဉ်းစလို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ မတည်ငြိမ်မှုနှင့် နောက်ပြန်လှည့်ရသည့် အဖြစ်မျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံက ၁၉၆၀နှစ်များအတွင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အတွေ့အကြုံမှ မူဝါဒဆိုင်ရာ အရိပ်လက္ခဏာနှင့် အကျိုးအမြတ်ကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ ၁၉၆၀ခုနှစ် နောက်ပိုင်းနှစ်များအတွင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသည် တံခါးပိတ်နှင့် နိုင်ငံတော်က ထိန်းချုပ်သည့် စီးပွားရေးစနစ်မှ ဈေးကွက်

စီးပွားရေးစနစ်သို့ အောင်မြင်စွာ ကူးပြောင်းရန် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အာဆီယံ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့၏ အလျင်အမြန် စီးပွားရေးကြီးထွားလာနေသည့် အချိန်တွင် အားလုံးပါဝင်သက်ဆိုင်၍ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု ရရှိစေရေးအတွက် ၎င်း၏ မဟာဗျူဟာကျသည့် တည်နေရာ အနေအထားနှင့် များပြားသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို မြှင့်တင် အသုံးချရန် တစ်မူထူးခြားသော အခွင့်အလမ်းရရှိသည့် နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံး၌ အောင်မြင်မှုမှာ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး အခြေအနေများနှင့် ထိန်းညှိဆောင်ရွက်မှု အပေါ်တွင် မူတည် ပါသည်။

ဤစာတမ်းမှာ မြန်မာ့စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မူဝါဒဆိုင်ရာ အကျဉ်းတင်ပြချက် စာစဉ်များ (Policy Brief Series) ၏ အဖွင့် စာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတမ်းမှာ Bangkok Research Centre, Institute of Developing Economies, JETRO စသည့်အဖွဲ့အစည်းများ စုပေါင်း၍ ကမကထပြုသည့် တစ်နှစ်တာ သုတေသနလုပ်ငန်း စီမံကိန်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်း အဖြစ် ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတမ်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် သုတေသနဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများကို Central institute of Economic Management in Hanoi, Institute of Asian Studies, Chula Longkorn University in Bangkok နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ Myanmar Marketing Research & Development (MMRD) နှင့် ကမ္ဘောဇဘဏ်တို့က ကူညီပံ့ပိုး ပေးကြပါသည်။ နောက်ပိုင်း ဆက်လက် ဆွေးနွေးမည့် မူဝါဒအကျဉ်း တင်ပြချက်တွင် အခြားသော ခေါင်းစဉ်များနှင့် အတူ Recent Development and Challenges in Myanmar Economy နှင့် Vietnamese Experience of FDI Promotion, Roles of ODA and FDI in ASEAN Countries ESifh Myanmar Migrants to Thailand တို့ပါဝင်ပါသည်။

Hank LIM
Senior Research Fellow
Singapore Institute of International Affairs (SIIA)

(ဦးဝင်းကြည်မှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါသည်။)